

מערך שיעור ליום ההבנ"ה 2025 לחטיבת הביניים: שיח ברשתות החברתיות

מיועדות לכיתות: ז'-ט'

מטרות השיעור:

1. העלאת המודעות בקרב התלמידים להשלכות של שיח להט"ב בפובי ברשתות החברתיות והבנה שמאחורי המסך עומדים אנשים שנפגעים מהשיח הזה.
2. לפתח אצל התלמידים יכולת לזהות, להתמודד ולהגיב לשיח להט"ב בפובי באופן שמקדם סביבה מכבדת ובטוחה יותר.
3. לקדם בכיתה מרחב בטוח לשיח פתוח ומכיל על זהות מינית ומגדרית.

ציוד: טוש ללוח, להדפיס ולגזור את הנספח

מבנה השיעור:

חלק א' - פתיחה (10 דקות)

1. פתיחה:
 - נכתוב על הלוח " שיח ברשתות חברתיות". נעשה שמש אסוציאציות, נבקש מהתלמידים להגיד כל מה שעולה להם בראש ונכתוב על הלוח.
2. נשאל:
 - האם נתקלתם פעם בתגובות פוגעניות ברשת? איפה בעיקר אתם נתקלים בזה?
 - איזה סוג של תגובות פוגעניות אתן רואות ברשת?
 - מה זה גרם לכם להרגיש כשראיתם תגובות כאלה?
 - מה אתן עושות כשאתן נתקלות בתגובות כאלה?

המטרה של הפתיחה היא להציף את הנושא באופן כללי ולהתחיל את השיעור מנקודה שבה כל תלמיד ותלמידה יוכלו להתחבר לנושא ממקום אישי.
3. נסביר בקצרה על מהו יום ההבנ"ה: יום ההבנ"ה (היום הבינלאומי נגד הומופוביה, טרנספוביה וביפוביה) מצוין מדי שנה ב-17 במאי במטרה להעלות מודעות לאפליה ולפגיעות שחווים חברי הקהילה הגאה ברחבי העולם. היום נבחר לציון בעקבות ההחלטה של ארגון הבריאות העולמי ב-1990 להסיר את ההומוסקסואליות מרשימת הפרעות הנפשיות.
4. נשאל:
 - למה, לדעתכן, החליטו על היום הזה? למה חשוב לייחד יום נגד להט"ב בפוביה?
 - האם נתקלתם בשיח סביב הקהילה הגאה ברשתות החברתיות?
 - האם יצא לכן להיתקל בתגובות או הערות פוגעניות ולהט"ב בפוביות כלפי הקהילה הגאה ברשת?

חלק ב' - סיטואציות מהרשתות החברתיות (15 דקות)

5. סיטואציות מהרשתות החברתיות: לפי מקומות הישיבה של התלמידים נחלק כרטיסיות שונות עם סיטואציות מהרשתות החברתיות ושאלות לדיון קצר במקומות הישיבה (נספח בסוף המערך). לאחר שניתן להם זמן לדבר על הסיטואציות נבקש מחלק מהתלמידים לשתף את הסיטואציה שהם קיבלו ואת הדיון שהם ערכו ביניהם.

6. דיון כיתתי:

- אילו תחושות זה יוצר לדעתכן אצל א.נשים להט"בים כשהם קוראים את התגובות האלה?
- איזו השפעה על מה שנאמר ברשתות החברתיות מעבר לגבולות הרשת? האם מה שנאמר ברשתות החברתיות משפיע על א.נשים גם בחיים מחוץ לרשתות?
- איפה אנחנו צריכים לשים את הגבולות כשאנחנו מגיבים ואומרים את דעתנו ברשתות החברתיות?

חלק ג' - דרכי פעולה (10 דקות)

7. נבקש מהתלמידות לחזור אל המקרים שהן קיבלו ולהחליט איך הן היו מגיבות למקרה שלהן. לאחר מכן, נבקש מהתלמידות לשתף בכיתה את התגובות שהן בחרו למקרים שלהן ונכתוב על הלוח. נבקש מהתלמידות להוסיף עוד רעיונות שיש להן לתגובות אפשריות לסיטואציות כאלו. המטרה היא שבסוף יהיה לנו בנק של רעיונות כיצד אפשר להגיב כשנתקלים בלהט"ב בפוביה ברשתות החברתיות.

8. נשאל: בתור מי שנמצאים הרבה ברשתות החברתיות - מה היכולת שלנו להשפיע על השיח ברשתות?

9. איך אפשר לפעול: נבקש מהתלמידות לחשוב על דרכים שבהן כל אחד ואחת מאיתנו יכולים לפעול כדי לעזור למגר את הלהט"ב בפוביה ברשתות החברתיות. נכתוב אותן על הלוח. במידה ולא עלו הדרכים הבאות ניתן להוסיף:

- **לסמן גבולות אדומים ברורים לעצמנו** - להחליט עם עצמנו מה הגבולות האדומים שלנו כשאשר אנחנו נתקלים בשיח פוגעני ברשת נבחר לפעול.
- **דיווח על תוכן פוגעני** - ברוב הפלטפורמות יש אפשרות לדווח על דברי שנאה. במקום להיגרר לשיח בתגובות, אפשר פשוט לדווח על תוכן פוגעני.
- **הגנה והבעת תמיכה** - מתן חיזוק פומבי לתכנים להט"בים ולא נשים שנפגעו מתוכן להט"ב בפוביה.
- **יצירת תוכן חיובי** - כתיבת תגובות מחזקות, העלאת מסרים תומכים, תיקון מידע שגוי.
- **התעלמות מול תגובה** - לחשוב עם עצמכם מתי עדיף להיכנס לשיח ברשת ומתי עדיף להתעלם ולדווח.

חלק ד' - סיכום (5 דקות)

10. נשאל לסיכום:

- האם יש משהו חדש שלקחתם מהשיח בשיעור הזה?
- האם אתם מרגישים שיש משהו שתעשו אחרת כשתתקלו בשיח להט"ב בפוביה ברשת?

ניתן להוסיף עוד כמה מילים שלך עם מסר מרכזי שכולנו נמצאים ברשתות החברתיות ולכולנו יש גם כוח להשפיע על מסרים שנאמרים בהן.

נספחים:

הסיטואציה: ראיתם מישהו מהשכבה שלכם שפרסם תמונה עם בן או בת זוג מאותו המין והיו לתמונה הרבה תגובות מעליבות.

שאלות לדין:

- איך לדעתכם מרגיש האדם שקיבל את התגובות?
- איך לדעתכם מרגישים שאר האנשים שראו את התגובות?
- מה הייתם עושים אם הייתם רואים את זה?
- מה אפשר לעשות כדי לצמצם או להפחית תגובות כאלה?

הסיטואציה: מישהו שלח בקבוצה בוואטסאפ סרטון שצוחק על להט"בים, חלק מהחברים צחקו מהסרטון ומישהו כתב שהסרטון לא מצחיק וגורם לו להרגיש לא בנוח.

שאלות לדין:

- איך לדעתכם מרגישים האנשים בקבוצה? איזה תחושות שונות יכולות לעלות?
- מה הייתם עושים אם הייתם רואים את זה?
- מה אפשר לעשות כדי לצמצם או להפחית תגובות כאלה?

הסיטואציה: תלמידה מכיתה בשכבה מעליכם העלתה סרטון לכבוד חודש הגאווה, למרות שהיא לא מגדירה את עצמה כחלק מהקהילה הגאה, וקיבלה תגובות מעליבות.

שאלות לדין:

- איך לדעתכם היא הרגישה? איך אנשים אחרים שראו את זה הרגישו?
- מה הייתם עושים אם הייתם רואים את זה?
- מה אפשר לעשות כדי לצמצם או להפחית תגובות כאלה?

הסיטואציה: חבר סיפר לכם שהוא מקבל הרבה הודעות בפרטי מאנשים בשכבה על זה שכל מה שהוא מעלה לרשתות החברתיות גורם לו להיראות הומו ושכדאי שיפסיק.

שאלות לדין:

- איך לדעתכם הוא מרגיש עם ההודעות האלו?
- מה הייתם עושים אם זה היה קורה לחבר שלכם?
- מה אפשר לעשות כדי לצמצם או להפחית תגובות כאלה?

הסיטואציה: ראיתם שמישהי מכיתה מקבילה ביקשה שמעכשיו יפנו אליה בלשון זכר וכך גם הוא התחיל לפנות לעצמו ברשתות החברתיות, למרות תגובות קשות שהוא מקבל על זה ברשתות.

שאלות לדין:

- איך לדעתכם הוא מרגיש? איך אנשים אחרים מרגישים כשהם רואים את זה?
- מה הייתם עושים אם הייתם רואים את זה?
- מה אפשר לעשות כדי לצמצם או להפחית תגובות כאלה?

הסיטואציה: ראיתם סרטון על זמר מפורסם שיצא מהארון ובתגובות שמתם לב שהרבה אנשים כתבו שהם יפסיקו להקשיב לו מעכשיו, כולל אחד החברים שלכם לכיתה.

שאלות לדין:

- איך לדעתכם מרגיש האדם שקיבל את התגובות?
- איך מרגישים שאר האנשים שרואים את התגובות האלה?
- מה הייתם עושים אם הייתם רואים את זה?
- מה אפשר לעשות כדי לצמצם או להפחית תגובות כאלה?

הסיטואציה: התחילה התכתבות בקבוצת וואטסאפ של החברים שלכם על מישהי מהשכבה שכולם אמרו עליה שזה ברור שהיא לסבית ושהם לא ידברו איתה יותר, למרות שהיא לא יצאה מהארון כלסבית.

שאלות לדין:

- איך לדעתכם מרגישים האנשים בקבוצה בזמן ההתכתבות הזאת?
- מה הייתם עושים אם הייתם רואים את זה?
- האם יש דרך למנוע תגובות כאלו?